

Beekrandenbeheer in het stroomgebied van de Dommel en de Warmbeek

31 mei 2011

Inhoud

1. Ontstaan van het project
2. Projectinhoud
3. Aanpak
4. Reflectie

A landscape photograph of a golf course. A narrow, light-colored path or stream bed runs diagonally from the bottom center towards the middle ground. The path is flanked by lush green grass and some wildflowers. In the background, a dense line of tall, leafy trees stretches across the horizon. The sky is filled with large, white and grey clouds, suggesting an overcast day. The overall scene is peaceful and natural.

1. ONTSTAAN VAN HET PROJECT

04.05.2009

Ontstaan van het project

- Lasten op de waterloop:
 - Bemestingsverbod (5m)
 - Gewasbeschermingsmiddelenverbod (1m)
 - Grondbewerkingsverbod (1m)
 - Erfdienstbaarheid van de waterbeheerder
- Bereikbaarheid van de waterloop
- Natuurdoelstellingen: verbindingsgebieden
- Europese Kaderrichtlijn Water: waterkwaliteit
- Decreet Integraal waterbeleid: oeverzones

Hoe hiermee omgaan?

- ☐ Alles negeren, gewoon doordoen
- ☐ Alleen veranderen wat dringend moet
- ☐ Actief meewerken en eigen invulling geven aan doelstellingen integraal waterbeleid

Hoe hiermee omgaan?

- ☐ Alles negeren, gewoon doordoen
- ☐ Alleen veranderen wat dringend moet
- ✓ Actief meewerken en eigen invulling geven aan doelstellingen integraal waterbeleid

Alternatief: Beheerovereenkomst perceelsrandenbeheer

= vrijwillige overeenkomst tussen landbouwer en Vlaamse Landmaatschappij (VLM) langs houtkanten, houtwallen, heggen, holle wegen, wegbermen en waterlopen.

BO Perceelsrandenbeheer

Wat?

- 6 tot 12m brede grasstrook
- Vrijwillig / 5 jaar
- Geen bemesting
- Geen gewasbescherming
- Geen grondbewerking
- Geen doorgang
- Niet maaien vóór 15 juni

Voorwaarden?

- Perceel geregistreerd bij ALV
- Niet in natuurreserveaat of – uitbreidingszone
- Geklasseerde waterlopen

Vergoeding?

1.581 €/ha/jaar

0,95 €/m/jaar

Multifunctionele randen

- Bufferstrook voor meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen en erosie
 - Waterkwaliteit
 - Biodiversiteit
- Natuurverbindingsfunctie
- Bereikbaarheid van de waterloop
- Handhaving bemestingsverbod
- Vergoeding voor minder rendabele randen
- Positief imago voor de landbouw + proactieve aanpak
- Demoproject “blauwe diensten”

A landscape photograph showing a wide green field under a blue sky with light clouds. In the foreground, a narrow ditch runs vertically through the left side of the frame. The field is filled with green grass and numerous small yellow wildflowers. In the background, there are several large, leafy green trees on the left and a line of trees on the right, with some buildings visible in the distance.

2. PROJECTINHOUD

Pilootproject

- Bollisenbeek te Peer
- 3de cat.
- Ongeveer 5 km; 8 landbouwers
- Start 01/10/2006
- Doelstelling: Experimenteren en ervaring opdoen
- Met steun van de provincie Limburg en de stad Peer

Interreg IVa-project

- Interactief Waterbeheer in de grensregio Vlaanderen-Nederland
- Met steun van de provincie Limburg en de gemeenten Bocholt, Hamont-Achel, Hechtel-Eksel, Lommel, Neerpelt, Overpelt en Peer.
- Beheerovereenkomsten perceelsrandenbeheer
- Aaneengesloten gebieden
- Service:
 - Inrichting beekranden
 - Hulp bij administratie
 - Oplossing zoeken voor praktische problemen
 - Coördinatie onderhoud en beheer

31 km

Warmbeek - Kaulille

Warmbeek - Kaulille

Dommel - Peer

Dommel - Peer

© Benny Vangansewinkel

© Benny Vangansewinkel

3. AANPAK

Strategie

- Nauw overleg met de gemeenten, provincie Limburg, VLM, Boerenbond, Natuurpunt, imkers, Actief Randenbeheer Brabant, ...
- Motivatieonderzoek deelnemers pilootproject
- Landbouwvergaderingen
- Individuele gesprekken

Strategie

- Methode aangepast aan gemeente/gebied
 - Informatie nodig:
 - Wie zijn de actoren in dit gebied?
 - Wat is hun kijk op beheerovereenkomsten?
 - Imago van de watering?
 - Hoe zitten de onderlinge relaties in elkaar?
- Methodiek is afhankelijk van het gebied
- Vergaderingen
 - Individuele gesprekken = keukentafelgesprekken
 - Bezoek pilootproject

Keukentafelgesprekken

- Uitleg
 - Hoe werken beheerovereenkomsten?
 - Consequenties?
 - Welke inrichtingsmaatregelen zijn nodig?
 - Hoe beheren?
- Terreinbezoek samen met de landbouwer
- Vertrouwen
- Eerlijkheid: *“Zeggen wat je doet en doen wat je zegt”*
- *“Volharding is geconcentreerd geduld”*

Keukentafelgesprekken

- Centrale vraag: Wat houdt landbouwer tegen om mee te doen?
 - Angst voor bestemmingswijziging?
 - Grond is te nat of te droog?
 - Grond is te ver of te dichtbij van de boerderij?
 - “Als je mij een ander perceel in de plaats geeft...”
 - Emotionele waarde?
 - Conflict met ... ?
 - Praktische problemen?
- Streven naar een win-win situatie
- Oplossing op maat van het bedrijf
- Helder kader: grenzen bepalen

Ook verder kijken...

- Komt de landbouwer ook in aanmerking voor andere subsidies?
Bv. haag, houtkant,...
- Klachten worden veel sneller gemeld
→ Verbetering van de eigen werking
- Problemen in andere thema's
 - Met welk probleem naar welke dienst?
 - Contactgegevens van andere diensten
 - Boeren op een kruispunt

Communicatie

- Communiceren vanuit het probleem
→ Welke oplossing kan jij bieden?
- In de taal van de landbouwer
- Als gelijkwaardige partners
- Concreet, no nonsens
- Luisteren!

Communicatiemiddelen

- Brochures
 - Landbouwers
 - Niet-landbouwers
- Geplastificeerde foto's
- Website www.beekranden.be
- Nieuwsbrieven voor landbouwers
- Roll-up banners
- Auto
- Persberichten in lokale media
- Bezichtigen van pilootproject

A photograph of a rural landscape. In the foreground, a large, leafy tree stands on the left, its branches extending over a small stream that flows from the center towards the right. The stream is surrounded by lush green grass and some small plants. In the background, there is a wide, green field with a fence line visible. Further back, there are more trees and a small building partially visible on the left. The sky is bright with some clouds.

4. REFLECTIE

Voordelen

- Positieve manier om te sensibiliseren + bewustwording
- Resultaat op korte termijn
- Maatregelen met draagvlak
 - Landbouwers worden er trots op!
 - Wederzijds begrip → minder conflicten
- Contact met allerlei soorten boeren
- Sommige landbouwers gaan ook een stapje verder
- Met het ene project draagvlak creëren voor het volgende

Nadelen

- Geduld!
- Geen absolute zekerheid dat alle percelen meedoen
- Afhankelijk van subsidies
- Geen beheerovereenkomsten in natuurreservaat of uitbreidingszone van natuurreservaat
- Goede intermediair nodig
 - Onafhankelijk
 - Neutraal

Meer weten?

Annelies Gorissen

0474 89 83 52

annelies@beekranden.be

www.beekranden.be

Watering De Dommelvallei

Industrieweg 8 bus 2

3990 Peer

011 61 17 56

Allemaal.Lokaal.Integraal

